

La Veu de Catalunya

5cent.

ANY 1.º NÚM. 125

BARCELONA: DIUMENGE 7 DE MAIG DE 1899

EDICIÓ DEL MATÍ

DIARI CATALÀ D'AVISOS, NOTICIAS Y ANUNCIS
Redacció y Administració: Rambla de las Flors, 25.—Teléfono 152.
PREUS DE SUSCRIPCIÓ
BARCELONA (Edició del vespre): 1 pta. al mes | ESPANYA: 4 ptas. trimestre
Edició del matí: 1 pta. al mes | Fora d'ESPANYA: 5 ptas. trimestre
Paquet de VINTICINCH NÚMEROS: 75 céntims
Anuncis, escriptes, remissió y reclams, a preus convencionals. Per l'edició del vespre s'admeten
anuncis mortuorials fins a las sis de la tarda. Per l'edició del matí, fins a las dues de la matinada.

Anuncis del dia
Sant Estanislau, bisbe
Sants de demà: La Aparició de Sant Miquel Arcàngel.
Quaranta hores: Continúan a la iglesia de Santa Magdalena de Religiosos de Sant Agustí.
S'expón a las sis del matí y se reserva a dos quartas de vuy de la tarde.—Demà acaban a
la mateixa iglesia.
Cort de Maria: Fa la visita a Nostra Senyora de la Font de la Salut a las Minimas, ó a Sant Es-
perit. Demà a farà a Nostra Senyora de la Concepció, a Sant Francisco, ó a Santa Clara, ó en la
Ensenyana (Ensanxo), ó en la iglesia (Ensanxo), privilegiada.
La Missa d'avuy: Es fa de la Octava de la Verge de Montserrat.

Observatori meteorològic de la Universitat.—D.º E. Lozano.— 6 maig
Hores d'observació: 8 matí; 8 de la tarda.—Baròmetre a 0 y al nivell del mar: 760.76;
Temperatures: Màxima: 27.1 sol; 19.1 ombra. Mínima: 14.7; 10.7 ombra.—Termòmetre
tipo: 17.6; 16.4.—Pluja en 24 hores: 0.90 mm.—Aigua evaporada en 24 hores: 0.93; 0.90.—Gran-
d'humitat: 68.0; 65.4.—Vents: Direcció: ENE; SE. Velocitat per 1.º i 2.º: 1.8; 2.9.—Estat del cel: Cobert.
—Núvol: Classe: Cum. Cantitat: 0.9; 1.0.—Observacions particulars: Variable.
Sortida del Sol, 4 h. 56 m.—Puesta, 8 h. 57 m.—Lluna plena: Sortida, 1 h. 15 m.—Festa, 1 m. 24 m.

Donya Margarida Lluch y Font
Vda. de D. Joseph Escayola y Però
Ha mort a la etat de 84 anys
Sos afligits fills don Francisco y donya Justina, fill
polítich don Joseph Espasa, fillas polítiques donya Teresa
Vallhonrat y donya Teresa Prats, nets, netas, neta polí-
tica, nebots y nebotas, suplican a sos amichs y coneguts
la tingan present en sas oracions y se servescan acudir a
la casa mortuoria, Balmes, 16, 1.º (Gracia), avuy, día 7,
a las quatre de la tarde, pera acompanyar lo cadavre a la
parroquia esglesia de Jesús y d'allí al cementiri vell.
No's convida particularment.

J. MARSANS ROF.—Valors y cupóns
Rambla de Canaletas, 2
FONÓGRAFOS—Sorgimotor—Home—Standard—Columbia—
Victoria—Eagle—A prens reduhitis. BETTINIS,
trompas sonoras, y tota mena de pessas de re-
muni.—Cilindres impresionats y en blanc.—Taller a la mateixa casa expofes para
aparacions rápidas y económicas. S'esborran cilindres a 0.10. Impressions diarias y per
marche. Salons especiaes para audicions a totas horas. Orquestas, óperas, género chi-
no, d'actualitat ab diferents combinacions a 0.50 ptas. Al comprador que compri un
parell a la casa, se li ensenyará a impresionar cilindres y se li esborrarán gratis durant
en any los cilindres que allí compri.—Cilindres impresionats per l'eminent tenor Gomis,
15 ptes. cada un.
E. ROSELLO óptich.—Rambla d'Estudis, 2.—CASA LOPEZ
PERFUMERIA—EXTRANGERA y del PAIS; abundant assortit de las
mejors marcas. ESPONJAS de totas classes. Preus
modichs.—FERRER y MARIMON, Portal del Angel, núm. 2.
C.ª Anónima de Tranvías de Barcelona
Desde demà, diumenge, los cotxes de la secció de las Dressanas a Gracia farán lo
servy fins a la Travessera, fentse també lo darrer viatge pel Passeig y carrer Major de
Gracia.
Barcelona, 6 de maig de 1899.—La Direcció.

La nostra obra
Lo senyor Baró va fent escola, y a Ma-
rid, que's tapan las orellas tractantse
de regionalisme, fan uns ulls com unas
aranyas cada vegada que un castelló ó
un castellanista los conta que aquí no
passa res.
El Tiempo, d'en Silvela, tot just ha
publicat lo *Diario de Barcelona* aquell
article negant la personalitat catalana,
que'l reprodheix y l'escampa, pera
fundar en ell probablement las prome-
sas reformas autonomistas, que vindrán
art y malament si es que venen. L'*He-
raldo de Madrid*, que casi may s'enterra
del nostre moviment nacional, descu-
breix en lo *Diario Mercantil* de Barce-
lona, un article amagat, de col·laboració
d'aquella que's rotula pera que no com-
prometi, y'l diari madrileny lo troba
hermoso articulo y sobre d'ell hi funda
la negoció del fantasma esfereidor del
trasnochado regionalismo, del regional-
ismo medioeval.
Lo nacionalisme català que pobla de
associacions tot Catalunya, que ha creat
un art y una literatura, que ha fet re-
nalixer tot un poble, no existeix. S'ha
salvat la *unidad incoherente* y la integri-
tat intangible; a Barcelona fan toros,
hi ha caciquismo, hi ha flamenquismo,
hi ha emplemanía; s'ha salvat lo país.
Y ja no hi ha que temer als esperits ra-
quichs que creuen en la imposibilitat
de reconstruir la patria en bloque,
parentescos más fácil moldearla a tro-
zos.
Llegeixis al *Heraldo*:
«Las tendencias regionalistas y auto-
nomistas que en política aparenta fomentar
el Gobierno, son nada para esta obra: acaso
el Gobierno busca en ellas una nueva modali-
dad para hacer más suave la escasa presión
que sobre el país ejercen sus gobernantes,
como si lo necesario fuera solo que en nación
no se diese cuenta de que es gobernada.»
Hace pocos días un periódico barcelonés,
el *Diario Mercantil*, demostraba en un hermo-

CONSTRUCCIONS SISTEMA "MONIER,"
DE CIMENT Y FERRO
CLAUDI DURÁN Ronda Sant Antoni, 9
(Societat en comandita) Teléfono en lo despach, número 1856
y en los talleres, número 3803
Aquestas construccions que per sa duració, llengüera é impermeabilitat no tenen
rival, se recomanen, molt especialment al senyors propietaris, arquitectes y construc-
tores, pera substituir ab ventajosa los dipòsits de zinc, plom ó ferro en sas diverses apli-
caciones, pera ls usos domèstics é industrials, empleantse ab éxit cada día superior en
la instalació dels anomenats PONS MOURAS, que fan innecessaris los dipòsits de ma-
terias fecals, en benefici de l'higiene y de l'economia.
Constitueix una especialitat de la casa, la construcció de safreigs transportables,
banyeras, aygueras, serpentins, etc., molt econòmichs y forts.

PARA-LLAMPS--Avis important
LLORENS PONS, óptich, electricista de la Royal Casa, successor de Corrons, esta-
bliment fundat en 1853, lo més antich de Barcelona, participa a sa numerosa clientela
que, acostantse l'epoca en que ab major frecuencia abundan en aquesta ciutat las tem-
pestats, no respon dels para-llamps instalats per dita casa desde vuyt anys, que no
estiguin revisats per lo citat establiment.
Reconeixements econòmichs.--6, REGOMIR 6.

FUSTERIA ARTÍSTICA Y D'OBRAS
Altars Botigas
TRONAS PORTAS DE LUXO
TRIPTICHS DESPAIGS
ORATORIS Escritoris
RECLINATORIS TOT LO REFERENT
CONFESSONARIS A LA FUSTERIA
D'OBRAS
J. Fernández Passeig de S. Joan
BARCELONA Números 243 y 245

Crisantemes
Ab aqueix titol suggestiu, l'Alexandre
de Riquer acaba de llençar un nou lli-
bre ilustrat, que's una verdadera joyeta
de las lletres y las arts dels nostres
días.
Lo text es un enfilat d'impressions
de naturalesa, de fantasias, de somnis,
de visions; poesias en prosa propi-
ament. L'il·lustració està constituïda per
una abundantíssima sèrie de finissimes
decoracions, policromas, obra del ma-
teix autor, superbament fototipiada per
la casa Thomas.
Com que haurém de parlar més exten-
sament del llibre, aixis de lo referent a
la part literaria com a l'artística, nos li-
mitem avuy a reproduhir un fragment
pré a l'etzar com *avant goût* del rich
volúmen.
Era un lluch de roure, dret, ufanós,
brungit de pell, que creixia en un siti
frescal, voltat de margarides, jonqueres
y cap-blaus.
Ergullós s'enfilava per demunt de
tots, y quan, cap al tart, apareixia
l'ayre falaguer de las vesprades, les
margaridoyes, acotavan les seves cor-
les saludantlo, les jonqueres li xiulavan
de sordina una corrandia, y ls blauets
abocavan a sos peus lo néctar perfumat
de sos calzers.
—Tu serás lo rey de la boscuria,—
tots li deyan.
Un día, l pastor sorriu va baixar co-
sta avall seguint a la remada.
Los cabres van esbrotar les mar-
guerides, les ovelles van ajaur les jo-
nqueres, los xays, enjogassats, trinxaren
les floretes.

INAUGURACIÓ DEL SALÓ DE PINTURAS
al Palau de Máquinas, a París
crescudas, y menos a la d'un porter de
la venerable fundació de Carlos III.
Y aquest senyor ha sigut Alcalde de
Barcelona! Ay, Senyor! A quins temps
hem arribat!
Las demás societats ho han pres a
broma. No's podia pendre d'altra mane-
ra; pero, y la Económica?
Perque lo pas d'aquest bon senyor
cap societat de ball lo tolera.
La qüestió del llenguatge
segons los madrilenys
A Madrid son preciosissims: sovint
nos esforcem en demostrar la distinció
entre ells y nosaltres, y cada vegada
que'ns presentem tal com som: catalans
y solament catalans, ens troban mals es-
panyols.
Ja la sabem la clau del enigma: ser es-
panyol es ser quelcom especial, es ser
única y exclusivament castellà: lo únich
espanyol es lo castizamente castellano...
aixó que'ns ha fet perdre l'América
tota, y ara últimament Cuba y Fili-
pinas.
Ser de la región: ser català, aragonés,
gallego, es ser quelcom inferior; lo més
gros es ser aixó més general; los que
son superiores no son de son país, no
son del lloch que'ls ha fet tal com son,
sino de propietat comú, fills d'aquieixos
engendres no fundats en res natural
que han creat las guerras y la diplomacia.
L'Eusebi Blasco l'altre dia defen-
sa que Goya era del Aragó y a Sarago-
ssa devian reposar las sevas cendras, y
li contesta *La Reforma*, y en la respos-
ta s'hi escapan unas cosas preciosis-
simas:
«Por encima de las partidas de bap-
tismo hay algo superior que borra las
líneas de los mapas, y es como vía in-
ternacional que empalma los corazones
más antipáticos... [La lengua!]
Blasco es español, es castellano.»
Efectivamente, nosaltres no som cas-
tellans, no's en sentim gens ni mica.
Per sobre las fés de baptismo, per so-
bre las disposiciones de la *Gaceta* y dels
tractats y de las lleys, hi ha quelcom su-
perior que esborra las fronteras dels
mapas y lliga uns cors y en deslliga de
altres: [La lengua!]
Nosaltres som catalans y únicament
catalans.
A l'Academia de Jurisprudencia
Conferencias de dret català
Divendres, donà lo Sr. Puig Samper la
segona conferencia sobre'l tema: «Costums
jurídics catalans».
Comenà lo senyor Puig Samper afir-
mant la subsistència de la cultura catala-
nya, citant pera comprovarlo la infor-
mació oberta anys enrera pel Colegi de No-
tarios, informació que portà l'arrephech de
un verdader tresor de costums jurídics ca-
talans.
Aquesta informació, depurada y resumi-
da pels senyors Coroleu, Rabassa y Puig
Samper, quan se publicà, lo dipòsit
més rich ahont acudirán tots los que vul-
gan conèixer l'ànima del dret de Cata-
lunya.
Parlant de la organició tradicional del
Estat català, digué lo conferenciant que
aquest se basava en la familia. No era un
conjunt d'individus aïllats, sino una har-
mònica reunió de familias. Las continuas

guerras de la Edat Mitjana feren que las
familias se posesen a redós dels castells
dels nobles, constituintse entre uns y al-
tres en una familia més ampla, de drets y
devers reciprocos, com ho prova l'usatge
alium nanque. Tots los senyors de Cata-
lunya ne formavan també una altre de fa-
milia regida y governada pel comte soberà
de Barcelona. D'altra banda la vida coor-
porativa estava desenrolladissima en nostra
terra. Los establiments religiosos y d'en-
senyansa eran principals components del
Estat. Catalunya no era un conjunt d'indi-
vidus sino un conjunt d'entitats, lliures
totes en la seva esfera d'acció.
Y al estudiar lo dret perquè's regia la
familia catalana, base de la organició
del Estat, nos trobem ab una institució ad-
mirable, ab los capítols matrimonials, que
son un códich de la familia, que com di-
gué lo senyor Durán y Bas, no son un con-
tracte sino que son tot un régitm. En las
capitulacions matrimonials veiem al pare,
convertit en lloçador, procurant la con-
servació de la familia lligantla estreta-
ment ab lo patrimoni familiar.
Las capitulacions matrimonials, son
avuy costum a Catalunya? No vos ho afir-
mare, vos donaré un dato que val més que
totas las afirmacions que podria fer vos.
Dels datos recollits en la informació del
Colegi notarial de que abans vos he par-
lat, resulta que en l'any 1888 la relació en-
tre los matrimonis celebrats y las capitu-
lacions matrimonials es d'un 79 per cent (1).
Ara bé, si del 21 per cent restant no tre-
vem als forasters y als que no fan capítols,
perque careixen en absolut de bona
de fortuna, vos trobareu ab que'l poble de
Catalunya contesta ab una afirmació cas-
tallana la meua pregunta.
La distribució de la esmentada xifra de
capitulacions matrimonials en las dife-
rents comarcas de Catalunya, resulta ben
interessant y ben instructiva. A Girona,
la part més catalana de Catalunya, la pro-
porció entre ls capítols y ls matrimonis
arriba a un 90 per cent. En la costa de Lle-
vant, los capítols pot dirse que n'is conei-
xen. A Lloret, a Masnou y a Vilassar, en
deus anys, no s'en registraren ni un tant
sols. A Mataró, ab prou feynas s'arriba a
un 1 per cent. A las poblacions industrials
com Sabadell y Tarrasa, la proporció
arriba tant sols a un 11 per cent; mes en
aquestas ciutats, d'algun temps ensà, las
capitulacions van estentse y avuy son
molts los fabricants que, per medi d'ellas,
asseguran la conservació de las sevas em-
presas industrials.
La cordillera de Nort a Sud que divi-
deix geogràficament a Catalunya, també
la divideix en lo referent a las costums ju-
rídicas. A sol ixent, l'esperit català hi
regna ab tot son esplendor; cap a ponent,
s'ens presenta desnaturalisat d'una mane-
ra ben visible.
Los capítols s'otorgan no sols abans sino
també després del matrimoni; y aixó, tant
criticat per alguns que no hi venen més
que un medi pera cometre tota mena de
fraus, es avuy acceptat per alguns códichs
dels pobles més avançats d'Europa.
Al acte del otorgament dels capítols ma-
trimonials, hi assisteix sempre'l pare;
quan falta aquest, la mare, y si faltan
tots dos, l'hereu.
En los capítols, acostuman a fershi'ls
heretaments. Fontanella diu que l'hereta-
ment es peculiar de Catalunya; no sé si es
cert, ni puch determinar si esbrinarlo, lo
que puch dir es que es una de las institu-
cions més antigas y més conservadas de
nostre dret. En un 50 per cent dels capí-
tols se fan heretaments; los restants se re-
(1) Aquest dato, com tots los altres que
donà'l senyor Puig Samper, se refereixen a
tot Catalunya; meos la ciutat de Barcelona,
abont pot dirse que no hi ha costums ju-
rídics.

